

(Gennemskrives af kommunikationskonsulenter efter 1. behandlingen.)

Bilag 1 - Udviklingsstrategi for børn, unge og familier med særlige behov

Forord

I Aalborg Kommune vil vi have at alle børn og unge trives. Vi er allerede godt i gang med mange initiativer, men vi skal fortsætte med at være ambitiøse og udvikle vores kommune til at være et godt og trygt sted at være.

Med Udviklingsstrategien sætter vi fokus på at videreudvikle det vi allerede har, men vi fastholder også vores nysgerrighed og stræben efter en fortsat udvikling, der bygger på forskning, så der laves kloge og fagligt funderede investeringer, der gavner og understøtter vores kommune.

Mai-Britt Iversen, rådmand
Arne Lund Kristensen, direktør

Tina French-Nielsen, rådmand
Martin Østergaard Christensen, direktør

Indledning

XXXXX

Hovedpointe 1 - Tilfør kompetencer tidligt i livet

Jo tidligere der gribes ind, desto mere effektivt er det i forhold til at sikre en positiv livsbane for børn, unge og familier med særlige behov. Det indebærer, at der helt tidligt i et barns liv tilføres ressourcer til dets udvikling. I Aalborg Kommune er der allerede et stort fokus på at tilføre kompetencer tidligt i livet. Af konkrete initiativer kan nævnes Hånd om Barnet og sociale normeringer i daginstitutionerne og udviklingsplanen – dagtilbud for fremtiden.

Med kompetencer menes hermed muligheder for at sikre en positiv opvækst på lige fod med alle andre børn.

Både internt i Aalborg Kommune og på tværs af andre relevante sektorer er der fokus på tidlig opsporing og forebyggelse – eksempelvis, civilsamfund, boligforeninger, frivillige organisationer, så disse inddrages i barnets og den unges opvækst så tidligt som muligt. International forskning har vist, at det er mere hensigtsmæssigt for samfundet at investere i de helt små børns udvikling end at vente til de kommer i skole.

Forskningen viser også, at det på dette tidspunkt nærmest er for sent at genoprette en social skæv livsbane.¹

Flere evalueringer har vist, at man ved at løse flere problemstillinger i almenområdet giver børn, unge og familier med særlige behov mulighed for at blive i deres nærmiljø og dermed undgå at blive ekskluderet til særlige tilbud. Det udbygger chancerne for at bevare og udbygge børnenes/de unges sociale netværk og relationer til jævnaldrende, hvilket øger deres livsmuligheder på sigt.

Aalborg Kommune er allerede langt på dette område, men der er fortsat brug for udvikling på dette område.

Hvad gør vi allerede på dette område?

1. Forældrekurser "Hånd om Barnet" til førstegangs forældre. Alle førstegangsforældre i Aalborg Kommune tilbydes forældrekurset "hånd om barnet" for at forberede forældrene så godt som muligt på det kommende forældreskab. Kurserne tilrettelægges i samarbejde med bl.a. jordemødre. Målet er at 90 % af alle førstegangsforældre tager imod tilbuddet.
2. De sociale normeringer på dagtilbudsområdet giver mulighed for at styrke den daglige pædagogiske praksis og skabe mere lige vilkår i udvalgte daginstitutioner gennem mere personale. Børnenes udviklings- og læringsbetingelser bliver øget, der bliver bedre muligheder for at bryde med uligheder,

¹ James J. Heckman amerikansk økonom og nobelpristager og formand for bestyrelsen for Trygfondens Børneforskningscenter på Aarhus Universitet.

- understøtte en bedre overgang til skole, sikre at flest mulige børn indgår i fællesskaber og styrke forældresamarbejdet. I 2016 er der budgetteret med yderligere opnormering ifht sociale normeringer.
3. Udviklingsplanen "Dagtilbud for fremtiden" sætter rammerne for det pædagogiske arbejde på 0-5 års området for en treårig periode. Planen beskriver og definerer mål for de fire spor: inklusion, sundhed, læring og forældreinddragelse og inspirerer til god pædagogisk praksis i omsætningen.
Link: [Dagtilbud for fremtiden](#)
 4. Alle børnehaver og skoler udarbejder samarbejdsaftaler i forhold til at sikre børnene en god start i skolen. Samarbejdsaftalerne beskriver bl.a., hvilke tiltag børnehaver og skoler har for at gøre børnene trygge i overgangen og hvilke handlinger der iværksættes for gradvist at forberede både børn og forældre på skolens hverdag.
 5. Alle skoler har en trivselsperson, der bl.a. har til opgave at koordinere skolens samlede trivselsindsats og være bindeled mellem de forskellige trivselsaktører fx Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, PPR, Ungdomsskolen. En trivselsperson har mange forskelligartede opgaver bl.a. samtaler med elever og forældre, klassearbejde, opfølgning på elever med stort fravær, rådgivning af lærere og pædagoger
 6. Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen har i samarbejde udviklet principper omkring udsættelse af skolestart; herunder hvordan børnehaver, forældre og skoler skal samarbejde om skoleudsættelsen
 7. Skolesundhedspleje – samtale med alle elever i de yngste klasser. Derefter indsats efter behov.....
 8. Ungestrategien er Aalborg Kommunes samlede strategi ifht overgangen mellem grundskolen og ungdomsuddannelsen. Ungestrategien skal sikre, at rammerne for det konkrete kommunale samarbejde for målgruppen (15-24 årige) fastholdes og udvikles med og om de unge.
Ungestrategien kan findes [her](#)
 9. Samarbejde med boligforeninger. Eksempelvis er Den Centrale Boliganvisning i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen bindeled mellem boligforeningerne og myndighed/rådgivere, såfremt boligforeningerne er bekymret for deres beboere.
 10. Boligsociale arbejde xxx (udbydes)

Hvad skal vi yderligere have fokus på i 2016?

1. Inklusionsstrategi på skolerne - Skoleudvalget godkendte i september 2015 den nye inklusionsstrategi på skoleområdet i Aalborg Kommune. Formålet med inklusionsstrategien er at sætte en klar og tydelig retning for inklusion på Aalborg Kommunes skoler. Strategien skal samtidig støtte skolernes ledelse og det pædagogiske personale i at udvikle tydelige mål, indsatser og organisatoriske strukturer for inklusion lokalt på skolerne. I strategien præsenteres 4 pejlemærker, der sætter retning for den inkluderende indsats på alle skoler fra 2015-2018. De 4 pejlemærker er: Sæt fokus på børns ressourcer, Forældre gør en forskel, Vi løfter opgaverne sammen og Lederskabet. Der arbejdes i øjeblikket på en implementeringsplan, hvoraf det fremgår tydeligt hvilke indsatser, der skal være med til at understøtte strategien. Der vil blive gennemført implementeringssamtaler med alle skoler. Derudover vil der blive arbejdet med strategien i forskellige fora for pædagogisk personale, vejledere/ressourcepersoner samt ledere.
2. Inddragelse af almenrådet – I forbindelse med omsætningen af indsatstrappen i Aalborg Kommunes kontekst er det vigtigt at have for øje, hvilke (nye) roller dagtilbuds- og skoleområdet fremover skal spille. Er der indsatser, der fremover skal løftes i almenrådet jf. tænkningen ifht indsatstrappen. I samarbejde mellem myndighed, udfører og almenrådet skal det afdækkes, hvilke behov der fremadrettet er behov for, for at tænkningen bag indsatstrappen kan implementeres. Kan almenrådet umiddelbart løfte de nye opgaver/behov eller skal der iværksættes kompetenceudvikling mv.?
3. Socialrådgivere i dagtilbud og skoler – Der gennemføres i 2015 og 2016 et udviklingsprojekt i udvalgte dagtilbudsområder og skoledistrikter, hvor der tilknyttes en socialrådgiver. Socialrådgiveren arbejder forebyggende dvs. før der er behov for at sende underretning til Familiegruppen. Formålet med projektet er at styrke det tidlige forebyggende arbejde og inklusion i almenordningen til gavn for alle børn og unge i kommune. Projektet skal bidrage til, at dagtilbud og skoler arbejder med tidlig opsporing og hjælp så tidligt, at der ikke efterfølgende bliver behov for foranstaltninger efter Serviceloven. Der gennemføres i foråret 2016 en evaluering af projektet, hvorefter der politisk skal tages stilling til en eventuel forankring og spredning af projektet.

Hovedpointe 2 - Styrke det tværprofessionelle samarbejde

For at styrke det tværprofessionelle samarbejde er der behov for et fælles sprog, en fælles forståelse og et fælles begrebsapparat. Dette blev tydeliggjort på konferencen i juni måned.

I Aalborg Kommune er der allerede sat forskellige initiativer i værk for at sikre, at alle professionelle omkring et barn har det samme begrebsapparat. Dette sikres bl.a. igennem På Tværs, som er en håndbog til alle professionelle omkring barnet med konkrete handleanvisninger, når en medarbejder bliver bekymret for et barn. Hertil kommer alle de mange forskellige fag-professioners deltagelse i trivselsforum.

I det tværprofessionelle samarbejde er der også fokus på at understøtte, at børn og unge kan blive i deres nærmiljø og bevare deres sociale netværk.

Herudover skal der her være fokus på samarbejdet på tværs af afdelinger/organisationer/forvaltninger. Således skal der i højere grad være fokus på en indsats for hele familien frem for det enkelte barn. Det betyder, at der skal arbejdes for at etablere et endnu tættere samarbejde mellem Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skoleforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen og Sundheds- og Kulturforvaltningen.

Hvad gør vi allerede på dette område?

1. På Tværs håndbogen er en håndbog udviklet i et samarbejde mellem Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen. Håndbogen skal sikre at samarbejdet på tværs af forvaltninger foregår efter fælles redskaber og sprog, når der skal handles i forhold til et barn eller ung, som måske har brug for hjælp.
2. Projekt HEAT hvor tovholder skal sikre koordinering og initierer indsatsen for udvalgte familier på tværs af familiegrupperne. Tovholderen arbejder indenfor den eksisterende organisation og har til opgave at aktivere de nødvendige ressourcepersoner for at sikre familierne en helhedsorienteret, effektiv og tværfaglig indsats.
3. Trivselsfora og SSP-samarbejde på alle skoler. Indsatsen skal medvirke til at sikre børns muligheder for en sund opvækst samt tidlig opsporing af børn med specifikke eller særlige behov.
4. Styrkelse af de pædagogiske læringscentre (PLC) – Skolerne i Aalborg Kommuner er i gang med en redefinerings af de pædagogiske læringscentre. Den nye tankegang betyder, at der er væsentlig flere funktioner i PLC, herunder en tilknytning af skolens forskellige vejledere (lærings-, læse-, engelsk-, matematik- og pædagogisk it-vejleder) og andre ressourcepersoner. Samtidig skal PLC ikke længere kun opfattes som ét sted på skolen ("skolebiblioteket") men mere som et virtuelt center, hvor aktiviteterne kan foregå mange steder på skolen, men samlet under en hat, nemlig PLC.
5. Tæt samarbejde med Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, Skoleforvaltningen og Nordjyllands Politi om SSP og trivselsarbejdet. Samarbejdet sikrer en høj grad af informationsudveksling og udvikling af rette tilbud indenfor området.

Hvad skal vi yderligere have fokus på i 2016?

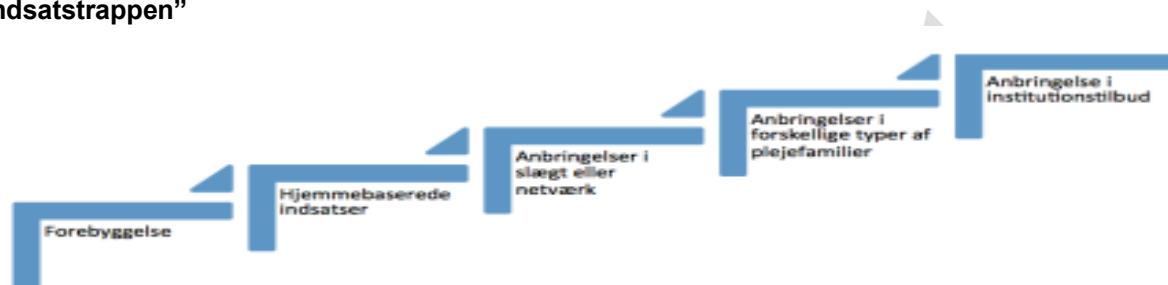
1. Dialog og fælles sprog i fokus for at sikre det bedste afsæt for det tværfaglige samarbejde. I 2016 skal der arbejdes videre med at sikre tværfaglige og tværorganisatorisk dialog og fælles sprog/fælles afsæt i arbejdet med børn, unge og familier med særlige behov. Dette sikres bl.a. ved udbredelsen af ICS og begreberne heri samt revisionen af På Tværs mappen.
2. På baggrund af data fra kvalitetsrapporten fra 2014 har Skoleforvaltningen i samarbejde med Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen igangsat en helhedsorienteret indsats. I Kvalitetsrapporten kan det konstateres, at en række skoler har nogle fælles kendetegn fx lave gennemsnitskarakterer, mange elever som ikke går op til alle afgangsprøver, mange elever som ikke fortsætter i en ungdomsuddannelse efter endt grundskole og højt elevfravær. På baggrund af disse kendetegn er der udvalgt 9 skoler i Aalborg Kommune, som deltager i den helhedsorienterede indsats, hvor fokus både er på forebyggende indsatser og indsatser, der henvender sig til frafaldstruede elever, samt lokale og tværgående indsatser. Det overordnede formål med helhedsindsatsen er at mindske betydningen af social baggrund, hvorfor fokus særligt er på de udsatte elever, således deres læring i skolen optimeres.

Hovedpointe 3 - Nytænk de specialiserede indsatser og styrk sagsbehandlingen

Indsatser til børn og unge med særlige behov skal tilrettelægges som tidsbegrænsede 'pit stop' på vej tilbage i almenområdet og i større udstrækning benytte netværksanbringelser som alternativ til de traditionelle anbringelsesformer.

De indsatser, som tilbydes de børn, unge og familier med særlige behov, skal altid ske med gradvist nedtrapning for øje, jfr. "Indsatstrappen" baseret på erfaringer fra Borås i Sverige. Indsatstrappen har fokus på at forebyggelse og intervention i eget miljø altid er målet og at indsatser overfor børn, unge og familier altid sker ud fra et forløbsperspektiv, som sikrer gradvis nedtrapning af indsatsen. Det vil sige, at alle børn og unge har ret til et så 'normalt' liv som muligt. Myndighedsarbejdet er et helt centralt element i den nødvendige omstilling af indsatserne.

"Indsatstrappen"

Med indsatstrappen for øje skal almenområdet i langt højere grad inddrages. At arbejde efter indsatstrappen kræver den rette planlægning hos både myndighed og udfører (både foranstaltning og skole). Budgetforliget for 2016 gav Aalborg Kommune mulighed for at komme endnu et godt stykke videre på dette område, da der blev bevilget yderligere 23 rådgivere samt teamledelse til området. Ressourcer der skal understøtte udviklingsstrategien på tværs af både myndighed og udfører i Aalborg Kommune. Samtidig skal det ses i sammenhæng med tidlig forebyggelse og det tværfaglige samarbejde i almenområdet.

Hvad gør vi allerede på dette område?

1. Sikkerhedsplaner, - som er et sikkert samarbejde med forældre og familiens netværk til at sikre trivsel og sikkerhed hos hjemmeboende børn, som ellers ville blive anbragt uden for hjemmet eller ved hjemgivelse af et barn anbragt udenfor hjemmet.
2. Fleksible Hjemmebaserede Indsatser (FHI) har til formål at bevare familien samlet og forhindre anbringelser uden for hjemmet. FHI anvendes når der primært er behov for indsats fra specifikke professionelle fagpersoner som en del af indsatsen. Det kan for eksempel være rådgiver, sundhedsplejerske, psykolog, pædagogisk familierådgiver eller andre fagspecifikke indsatser blandt forskellige udførere.
3. 16+ Samrådet skaber og sammensætter konkrete og målrettede indsatser på tværs, der gør, at den unge ofte vil kunne forblive i hjemmet og i nærmiljøet. Der sikres en helhedsorienteret indsats, og en indsats der kommer ud i de enkelte områder af den unges hverdagsliv fx forholdet til forældre (familiebehandling eller kontaktperson), indsats i forhold til fritidsdelen (Center for Tværfaglig Forebyggelse), skolegang/uddannelse (PPR/UU) og misbrug (Rusmiddelteamet).
4. Relationel Koordinering er et forsøg med en ny metode i sagsarbejdet på tværs af myndighed og udfører. Der sikres hyppig opfølgning og mødeaktivitet og inddragelse af barnet/den unge og familien/netværk. Forsøgsperioden er udvidet til at gælde 2016.
5. Forskningsprojekt med AAU - Det Obelske Familiefond har doneret penge til et forskningscenter på Aalborg Universitet (CISKU - Center for forskning i kapacitetsopbygning, udsatte børn og unge), der har til formål at forske i socialt arbejde med udsatte børn og unge under ledelse af lektor Karin Kildedal. De aktiviteter, der vil foregå i centeret, skal bidrage til at udvikle kvaliteten i den faglige praksis. Forskningen på området vil foregå i et tæt samspil med Aalborg Kommune, som har indvilliget i at deltage i et større treårigt forskningsprojekt, der har til formål at tilvejebringe ny viden, der kan anvendes i forbindelse med indsatsen i forhold til udsatte børn og unge.

Hvad skal vi yderligere have fokus på i 2016?

1. Udvikling og forankring af indsatstrappen i sagsbehandlingen – ses i sammenhæng med Anbringelsesgrundlaget samt udvikling og forankring af indsatstrappen hos udfører. Der skal i løbet

af 2016 udvikles et alternativ til Anbringelsesgrundlaget. Alternativet skal udvikles på baggrund af kvalificerede socialfaglige vurderinger (børnefaglige undersøgelser) kombineret med en videreudvikling af tilbudsviften. Videreudviklingen af tilbudsviften skal særligt have fokus på den tidlige forebyggende indsats efter § 11 samt alternative døgntilbud. Det er afgørende, at Aalborg Kommune er opmærksom på og rent faktisk også kan tilbyde de rette forebyggende indsatser til barnet, den unge eller familien, når det vurderes, at støtten imødekommer barnets eller den unges behov (§ 11 indsatser). Der skal ses nærmere på konsulentbistand, herunder familierettede indsatser, netværks- eller samtalegrupper, rådgivning om familieplanlægning og andre indsatser, der har til formål at forebygge et barns eller den unges eller familiens vanskeligheder. Endeligt skal forvaltningens døgntilbud efterses, så det sikres, at døgntilbuddene kan tilbyde rette og eventuelt mere massive men kortvarige anbringelser på døgninstitutioner som understøtter tænkningen bag indsatstrappen, hvor målet er gradvis nedtrapning for øje.

2. Tilførsel af rådgiverressourcer til at understøtte Udviklingsstrategien på tværs af myndighed og drift. Myndighedsarbejdet er et helt centralt element i den nødvendige omstilling af indsatserne. Det betyder konkret at myndighed i 2016 skal sikre at:
 - Alle afgørelser om foranstaltninger skal indeholde en nedtrappingsplan, der kan vise vejen ned af indsatstrappen igen
 - Børnene/de unge skal inddrages aktivt i den støtte de tilbydes, og de skal altid kunne få en kort og præcis forklaring på, hvorfor de eksempelvis modtager familiebehandling, og hvad planen er efter ophør
 - Anbringelser på døgninstitutioner skal som udgangspunkt være kortvarige.
 - Der skal altid være støtte i hjemmet sideløbende med anbringelsen, så hjemmet og forældrene klædes på til modtagelse af barnet/den unge efter hjemgivelse
 - Rådgiverne i familiegrupperne skal som følge af den nedsatte anbringelsesvarighed afholde hyppige opfølgingsmøder med barnet/den unge og dennes familie samt anbringelsesstedet for at kunne vurderes og etablere en faglig forsvarlig nedtrappingsstøtte
 - For at undgå turbulens og u hensigtsmæssige sammenbrud i forebyggende foranstaltninger og anbringelser skal der ved afgørelse og visitation til en foranstaltning altid fremgå en plan B, som kan tages i brug, hvor foranstaltningen "bryder sammen"
 - Den forventede varighed af enhver foranstaltning skal altid angives i handleplanen

Hovedpointe 4 - Hav ambitioner for alle børn og unges læring

Det at have høje forventninger på alle børn og unges vegne er helt afgørende for børn og unges læring.

Fleere forskningsresultater dokumenterer, at det giver gode resultater at fokusere på børnenes og de unges ressourcer. Der har hidtidig været en tendens til, at fagfolk har større opmærksomhed på børnenes og de unges problemer, end de ressourcer som de også har. Det vil sige, at der har været en tendens til – særligt i forhold til anbragte og udsatte børn og unge - at de professionelle vægter og tager udgangspunkt i børnenes og de unges sociale problematikker, og læringsmulighederne sættes i baggrunden. Lave ambitioner på børnenes vegne gør, at børnene underpræsterer og deres potentialer forbliver skjult. Der er altså behov for en kulturændring, der omfatter alle de professionelle, der arbejder med børn og unge.

I Aalborg Kommune er vi allerede godt i gang med denne udfordring. Forvaltningerne arbejder således med forskellige værktøjer, som har udgangspunkt i den ressourceorienterede tilgang fx i det socialfaglige arbejde og på skolernes trivselsmøder, hvor Signs Of Safety metoden benyttes. KABU opfølgingsdage og egne skoleundersøgelser har været med til at sætte fokus på de udsatte børns ressourcer.

Erfaringerne fra skoler, der har arbejdet bevidst med området viser, at det er afgørende, at mål og forventninger er synlige for eleverne og at det skaber motivation, når eleverne inddrages i målene for egen læring og for undervisningen. Derudover er det vigtigt at følge systematisk op på elevens faglige, sociale og personlige udvikling.

At have høje forventninger gælder ikke bare børn og unge i udsatte positioner – tværtimod er det et grundvilkår, som gælder alle. Det er et fælles ansvar både at få løftet de fagligt svageste og at pleje de særligt talentfulde. Det handler altså om at støtte børnene og de unge i at udnytte deres potentiale.

Skolegang og uddannelse er en af de væsentligste faktorer, hvis børn og unge skal klare sig godt senere i livet. Det er helt afgørende, at alle de professionelle – fra vuggestue til ungdomsuddannelse - arbejder sammen for at give børnene de bedste betingelser for at få en uddannelse.

Hvad gør vi allerede på dette område?

1. **Læringsamtaler på alle skoler** – Skoleforvaltningen i Aalborg Kommune har igangsat efteruddannelse af alle pædagogiske medarbejdere i forhold til Folkeskolereformens øgede fokus på læringsmålstyrede aktiviteter. Efteruddannelsen har bl.a. fokus på at sikre fastholdelse af elevernes faglige udvikling, således at der kontinuerligt arbejdes med elevernes øgede læring og læringsprogression.
2. **Uddannelse af læringsvejledere** – Skoleforvaltningen i Aalborg Kommune har afsat ressourcer til at uddanne læringsvejledere. Der uddannes i øjeblikket 104 læringsvejledere. Læringsvejledernes uddannelse sætter dem bl.a. i stand til at understøtte arbejdet med evaluering generelt på skolen.
3. **Elevplaner i forhold til alle elever** – Alle elever har en elevplan. Elevplanen bruges til en systematisk evaluering og opfølgning af den enkelte elevs udbytte af undervisningen. Målet er at forbedre elevens udbytte.
4. **Uddannelsesparathedsvurderinger af alle elever i 8. klasse** – Alle elever i 8. klasse bliver uddannelsesparathedsvurderet på baggrund af skolens vurdering af elevens faglige, personlige og sociale forudsætninger. For de elever, der ikke umiddelbart vurderes uddannelsesparate, skal der laves en plan, der kan føre frem til, at disse elever bliver uddannelsesparate ved udgangen af 9.klasse. Forældrene inddrages i udarbejdelsen af denne plan.

Hvad skal vi yderligere have fokus på i 2016?

1. **Læringsmålstyrede aktiviteter og evalueringskultur** - Synlige mål, evaluering og feedback har stor betydning for elevernes læring, da klare og præcise læringsmål er med til at give eleverne et tydeligt billede af, hvad de skal lære, og giver ligeledes eleverne mulighed for at følge med i deres egen læringsproces. Anvendelse af læringsmål, som udgangspunkt for undervisning, skal ydermere motivere eleverne og gøre dem bevidste om betydningen af deres aktive medvirken i undervisningen. Formålet med læringsmålstyrede aktiviteter er dermed at øge elevernes faglige kompetencer, hvilket gøres gennem en række værktøjer, såsom læringsamtaler, test, elevplaner samt teamsamtaler. Det er væsentligt, at der opstilles individuelle læringsmål for den enkelte elev, der løbende tilpasses, således eleven når nationale mål for, hvad eleverne skal lære i skolens fag og emner. Læringsmålstyrede aktiviteter undervisning har derfor fokus på elevernes læringsudbytte. På alle skoler er der igangsat kompetenceudvikling i forhold til læringsmålstyrede aktiviteter og skolerne er i øjeblikket i gang med at implementere en ny læringsplatform, der elektronisk understøtter arbejdet med læringsmålstyrede aktiviteter.
2. **Udsatte børns skolegang** - Familie- og Socialudvalget og Skoleudvalget godkendte i sommeren 2015 10 anbefalinger vedr. udsatte børns skolegang. Anbefalingerne er udarbejdet af en arbejdsgruppe bl.a. på baggrund af forskningslitteratur, KL's anbefalinger, praksiserfaringer og Aalborg Kommunes egne undersøgelser af anbragte børns skolegang. Skoleforvaltningen og Familie og Beskæftigelsesforvaltningen har hver især ansvaret for en vellykket implementering af Aalborg Kommunes anbefalinger og handlingsinitiativer for anbragte og udsatte børn og unge. Dette ved at udarbejde selvstændige, lokale implementeringsplaner, der beskriver præcis de forandringer, der skal til indenfor gældende rammer, for at anbefalingerne og handlingsinitiativerne bliver gennemført og dermed kan påvirke de udsatte børn og unges skolegang i positiv retning som planlagt.